

KLAR for arbeidslivet

Fråvær på jobb

Kva tyder fråvær?

Fråvær tyder at du ikkje er på jobben eller skulen som du skulle vore. Det kan vere fordi du er sjuk, har ein avtale, eller andre grunnar. Når du er borte frå jobben eller skulen, blir det kalla fråvær.

Gyldig fråvær

Gyldig fråvær er fråvær som er godkjent av arbeidsgivaren eller skulen, som for eksempel når du er sjuk og har legeerklæring, eller har ein viktig avtale.

Ugyldig fråvær

Ugyldig fråvær er fråvær som ikkje er godkjent, som for eksempel dersom du ikkje møter opp på jobb eller skule utan å gi beskjed eller utan ein god grunn.

Oppgåve 1

Det er morgon. Du skal på jobb, men kjenner at du har blitt sjuk.

1. Kva gjer du?
2. Har du andre døme på gyldig fråvær?

Oppgåve 2

Det er ettermiddag. Du skal på jobb kl. 15.00. Du har blitt invitert med på gratis konsert.

1. Kva gjer du?
2. Har du andre døme på ugyldig fråvær?

Ulike typar frávær:

- **Eigenmelding:** Eigenmelding er når du seier frå til jobben at du er sjuk eller skadd, utan å ha sjukemelding.
- **Sjukemelding:** Sjukemelding er ei melding frå legen din som seier at du er for sjuk til å jobbe. Legen skriv ei sjukemelding som viser kor lenge du skal vere borte frå jobben på grunn av sjukdom. Du gir sjukemeldinga til sjefen din.
- **Permisjon:** Permisjon er fri frå jobben for ein periode. Det kan vere fordi du har ein baby, må passe på nokon som er sjuke, eller skal studere. Du avtaler med sjefen din om å få permisjon. Når permisjonen er over, kjem du tilbake til jobben. Ein kan få permisjon både med og utan løn.

Oppgåve 3

1. Forklar kva eigenmelding er.
2. Forklar kva som er skilnaden på eigenmelding og sjukefrávær.
3. Når kan ein ta permisjon trur du?
4. Kvifor er det viktig å informere arbeidsgivaren om frávær på jobb?

Ærlegdom om frávær
skaper tillit og gjer
arbeidsplassen betre for
alle.

Eigenmelding ved eigen sjukdom

Eigenmelding er når du seier frå til jobben at du er sjuk eller skadd, utan å ha sjukemelding.

Kva gjer du om du blir sjuk?

- Ring eller send melding til sjefen din så snart som mogleg.
- Fortel at du er sjuk og ikkje kan komme på jobb.
- Sei kor lenge du trur at du blir borte.
- Du må levere eit eigenmeldingsskjema til sjefen når du er tilbake på jobb.
- Sjekk reglane på jobben din og lær deg dei.

Oppgåve 3

Øv deg på å skrive melding til sjefen om at du er sjuk:

Vanlege reglar for eigenmelding:

- **Antal dagar:** Du kan bruke eigenmelding for ein, to eller tre dagar.
- **Antal gonger:** Du kan bruke eigenmelding opptil fire gonger i løpet av 12 månader.
- **Tilsetjingstid:** Du må ha vore tilsett i minst to månader for å bruke eigenmelding.
- **Sjukemelding:** Etter eigenmelding eller sjukemelding må det gå 16 dagar før du kan levere inn ny eigenmelding.

Reglane kan variere litt avhengig av avtalar på arbeidsplassen.

Lær deg reglane på arbeidsplassen din.

Eigenmelding ved sjukdom hos barn

Når barnet ditt er sjukt og du må vere heime frå jobben, kan du levere eigenmelding. Du kan bruke eigenmelding i opptil 10 dagar per år for barn under 12 år.

Kva gjer du om barnet ditt blir sjukt?

- Ring eller send melding til sjefen din så snart som mogleg.
- Fortel at barnet ditt er sjukt og at du ikkje kan komme på jobb.
- Sei kor lenge du trur at du blir borte.
- Du må levere eit eigenmeldingsskjema til sjefen når du er tilbake på jobb.
- Sjekk reglane på jobben din og lær deg dei.

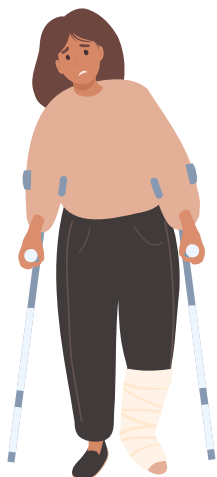
Sjukemelding

Sjukemelding er ei melding frå legen din som seier at du er for sjuk til å jobbe. Legen skriv ei sjukemelding som viser kor lenge du skal vere borte frå jobben på grunn av sjukdom. Du gir sjukemeldinga til sjefen din.

Du kan bli 100% sjukemeld, og då kan du ikkje jobbe. Du kan bli delvis sjukemeld, t.d. 50% sjukemeld. Då kan du jobbe 50%. Det bestemmer legen din.

Oppgåve 4

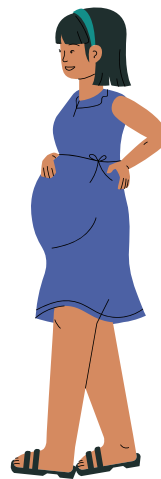
Sjå på bileta. Kan desse personane gå på jobb? Kva tenkjer du?

A

B

C

Løn ved sjukefråvær

Når du er sjuk og ikkje kan jobbe, får du framleis betalt. Dei første 16 dagane betaler sjefen din løna. Etter det betaler NAV (det norske trygdesystemet) sjukepengar til deg. Dette sikrar at du har pengar sjølv om du er sjuk og ikkje kan jobbe.

Gro Grønningen

Gro er avdelingsleiar ved eit NAV-kontor

Kva er det norske velferdssystemet?

Det norske velferdssystemet er eit system som hjelper folk med pengar og tenester når dei treng det. Dette kan vere når du er sjuk, har barn, er gammal, eller har mist jobben. NAV er den norske trygdeetaten som organiserer dette. Systemet sikrar at alle får den hjelpa dei treng for å leve eit godt liv.

Tillit og rettar

Systemet er bygd på tillit og rettar. Tillit tyder at staten stolar på at folk seier sanninga om situasjonen sin. Rettar tyder at alle har rett til hjelp og støtte, som pengar eller helsetenester, når dei treng det.

Alle vaksne må jobbe for å tene pengar, slik at dei kan betale for ting dei treng og ikkje vere avhengige av andre for økonomisk støtte.

Ordbank

- Fråvær
- Eigenmelding
- Sjukemelding
- Sjukemeld
- NAV
- Velferdsstat
- Rett
- Tillit
- Løn ved fråvær
- Trygdeetaten
- System
- Avhengig

Kva tyder desse orda?